

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transport av djur

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transport av djur (RP 25/2021 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Kirsti Huovinen, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Erkki Arnkil, jord- och skogsbruksministeriet
- ledande expert Satu Raussi, Naturresursinstitutet, Djurens välfärdscenter
- överinspektör Sari Salminen, Livsmedelsverket
- tullöverinspektör Tiia Sulander-Seppänen, Tullen
- verkställande direktör Seppo Tolonen, Elintarvikealan Kuljetusyrittäjät ry
- veterinär Leena Suojala, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- veterinär Martti Tala, Finlands Hippos rf
- ordförande för avelsvetenskapliga kommittén Kirsi Sainio, Finska Kennelklubben.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- sametinget
- Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- Lapin ammattikorkeakoulu
- djurskyddsombud Saara Kupsala
- Animalia ry
- Renbeteslagsföreningen
- Finlands Veterinärförbund rf
- Suomen Koirankasvattajat SuKoKa ry
- Finlands Fårförening rf
- Suomen Siipikarjaliitto - Finlands Fjäderfäförbund ry
- Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund rf.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om transport av djur ändras. Till lagen fogas bestämmelser som krävs för komplettering av EU:s förordning om offentlig kontroll. Bestämmelserna gäller organisation av kontrollen och myndigheternas uppgifter i anknytning till kontrollen.

Gränsdragningen mellan kommersiella transporter, som lyder under tillämpningsområdet för kontrollförordningen, och övriga djurtransporter preciseras och förtydligas. Myndighetssystemet och arbetsfördelningen mellan myndigheterna förblir huvudsakligen oförändrade. Enligt förslaget kan dock också Tullen utföra kontroller vid EU:s inre gräns.

I lagen görs därtill vissa ändringar och preciseringar till följd av det nationella behovet. Bestämmelserna om administrativa åtgärder förtydligas. Yrkesinstitut och yrkeshögskolor kan ge sådan utbildning som avses i EU:s djurtransportförordning och kan även arrangera prov som krävs för kompetensbevis. Ett nytt krav för aktörerna är skyldigheten att göra upp en färdjournal för långa transporter av renar och pälsdjur när transporten går till bestämmelseorter utanför Finland. Regionförvaltningsverkets och kommunalveterinärens uppgifter vid övervakningen av färdjournaler preciseras.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 juli 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt om regleringen av djurtransporter

Den gällande lagstiftningen om djurtransport i Finland grundar sig huvudsakligen på rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden (djurtransportförordningen). Den centrala principen för transport av djur är att transporten inte får orsaka skada eller onödigt lidande för djuren. Utskottet konstaterar att förordningen med vissa begränsningar tillämpas på alla transporter på väg, järnväg, vatten eller med flyg som sker i samband med kommersiell verksamhet. Transport av djur i samband med kommersiell verksamhet är i regel tillåten endast med tillstånd att transportera djur. Vid förflyttning av produktionsdjur från ett bete till ett annat och vissa korta djurtransporter gäller endast vissa av förordningens bestämmelser. Transport av djur till och från veterinärmottagning har lämnats utanför förordningens tillämpningsområde.

För att utveckla den offentliga kontrollen i Europeiska unionen har Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 avseende offentlig kontroll (kontrollförordningen) antagits. Kontrollförordningen gäller tillsyn och andra offentliga åtgärder som vidtas för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel. Förordningen fastställer en enhetlig ram för kontroll av jordbruks- och livsmedelskedjan, men den medför inte några stora förändringar i kontrollen av transporter av djur.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

Vår gällande lag om transport av djur (1429/2006, djurtransportlagen) gäller också transporter som inte omfattas av EU:s djurtransportförordning. Lagen tillämpas på transport av levande ryggradsdjur och i tillämpliga delar på levande ryggradslösa djur. Den tillämpas också på tillsynen över djurtransporter. Lagen har någorlunda väl kunnat trygga djurens välmående under transporterna samt inspektionen av transporterna. Utskottet påpekar dessutom att transportbehovet kan minskas så att djuren mår bättre också genom lösningar i annan lagstiftning, såsom avlivning på gården och bestämmelser om ante mortem-besiktning före slakt.

Regeringen föreslår i propositionen att djurtransportlagen ändras så att kraven i EU:s kontrollförordning uppfylls. Dessutom föreslås det att den nationella lagstiftningen till vissa delar förtydligas och att det till lagen fogas bestämmelser om Tullens tillsynsbehörighet, om ordnandet av utbildningar som kräver kompetensbevis och om de färdjournaler som krävs vid långa transporter av renar och pälsdjur. Utskottet anser att de ändringar som föreslås i djurtransportlagen är viktiga metoder för att förbättra övervakningen av transporter och trygga djurens välbefinnande i alla situationer.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med anmärkningarna och ändringarna nedan.

Definitionen av icke-kommersiella transporter

Regeringen föreslår en precisering av skillnaden mellan transport som sker i kommersiellt syfte och övrig transport genom att transport som sker i annat än kommersiellt syfte definieras. Utskottet konstaterar att den nya definitionen av transport som sker i annat än kommersiellt syfte motsvarar formuleringen i ingressen till djurtransportförordningen, vilket är viktigt med tanke på konsekvensen och en enhetlig tolkning av den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen. Det har varit tvetydigt var gränsen går mellan icke-kommersiell och kommersiell transport, och det är således motiverat att förtydliga regleringen. Utskottet betonar att syftet med den nya definitionen inte är att ändra tillämpningsområdet eller utvidga tolkningen av kommersiella transporter till någon del.

Utskottet anser att det är viktigt att en noggrannare definition av transport som sker i annat än kommersiellt syfte minskar skillnaderna i de olika myndigheternas tolkningar av tillämpningen av kraven i djurtransportlagen. Till övriga transporter än transporter i anknytning till kommersiell verksamhet räknas enligt specialmotiveringen i propositionen exempelvis transporter där en privatperson transporterar sina sällskapsdjur eller där en privatperson som inte utövar företagsverksamhet i anknytning till hästar transporterar sina egna tama hästar eller någon annans tama hästar utan ersättning eller högst mot ersättning av bränslekostnaderna eller där personen utan ersättning transporterar djuren till gården för ett ålderdomshem för att glädja de äldre eller när djurparkerna själva transporterar djur som hör till programmet för skydd av arter. Utskottet betonar att transporterna av djur utöver de exempel som lyfts fram ovan i praktiken anknyter till många olika slags situationer, och därför kommer tydliga anvisningar från Livsmedelsverket också i fortsättningen att behövas som stöd för tillämpningen av lagstiftningen.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

Tullens befogenheter

I dagsläget har Tullen på begäran gett tillsynsmyndigheterna handräckning vid tillsynskontroller av djurtransporter genom stickprov, som har utförts vid de inre gränserna i Europeiska unionen. För effektivisering av tillsynen är det ändamålsenligt att Tullen kan inspektera transporter och så för egen räkning. Den behörighet som föreskrivs för Tullen förbättrar myndigheternas möjligheter att ingripa uttryckligen i missförhållanden och brister i transporter av sällskaps- och hobbydjur och i transporter som har samband med så kallade valpfabriker. Kontrollen av djurtransporter är ett sätt att gripa exempelvis personer som smugglar hundvalpar och ställa dem till svars för sina gärningar redan innan hundarna kommit fram till sina nya ägare. Tullen bedöms kunna utföra kontrollen vid sidan av annan tillsyn och inom ramen för befintliga resurser med hjälp av tillräckliga anvisningar, utbildning och en handlingsmodell som Tullen, Livsmedelsverket och regionförvaltningsverket tillsammans har tagit fram. Utskottet lägger vikt vid att tillsynsresurserna ska vara tillräckliga.

Ordnande av utbildning och prov

Enligt djurtransportförordningen ska djurtransportören och de personer som under transporten deltar i skötseln av djuren få utbildning i anknytning till djurtransport. För tillfället finns det inga bestämmelser om anordnandet av den utbildning som djurtransportförordningen kräver i djurtransportlagen eller i någon annan lagstiftning. Enligt djurtransportlagen godkänner Livsmedelsverket det prov som är avsett för transportörer av djur och djurskötare samt anordnaren av provet. I praktiken har Livsmedelsverket dock så gott som uteslutande anordnat provet i samarbete med regionförvaltningsverken. Utskottet välkomnar förslaget att den utbildning och det prov som krävs för kompetensbevis för transportörer och skötare ska anförtros professionella aktörer på utbildningsområdet, dvs. yrkesläroanstalter och yrkeshögskolor.

Enligt lagförslaget är det bara läroanstalter som får ordna utbildning och prov som krävs för kompetensbevis gällande sådana djurarter som avses i djurtransportförordningen och som kräver ett särskilt kompetensbevis. Bestämmelsen om anordnare av utbildning och prov gäller således transport av hästdjur och tamdjur av nötkreatur, får, getter och svin samt fjäderfä. Att utbildningen endast kan ordnas av läroanstalter ökar oavhängigheten och säkrar kvaliteten med beaktande av de ställvis komplicerade tekniska och administrativa detaljerna i djurtransportförordningen. Utskottet framhåller att regleringen inte utgör något hinder för samarbete mellan läroanstalter och näringen eller andra berörda grupper när utbildningen ordnas. I fråga om andra djurarter än de som nämns ovan kan utbildning också ordnas av andra än läroanstalter. Till exempel inom renskötselområdet kan utbildning således också ordnas av Renbeteslagsföreningen.

Enligt motiveringen till lagförslaget kan de som behöver kompetensbevis nu smidigare avtala om plats och tid för provet. Provet kan ordnas i samband med utbildningen, och då behöver man inte särskilt reservera en tidpunkt för det. Det kan också vara ett fristående prov där personen visar att han eller hon har tillräckliga kunskaper och färdigheter att transportera och sköta djur. Utskottet framhåller att det i hela landet ska finnas tillgång till de prov som krävs i utbildningen och för kompetensbeviset snarast möjligt efter det att lagen trätt i kraft. Det är också önskvärt att utbildningsorganisationerna inom sektorn samarbetar kring utvecklingen av utbildningar för att ytterligare främja välbefinnandet hos transporterade djur.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

Kravet på färdjournal

EU:s djurtransportförordning kräver i fråga om de viktigaste produktionsdjuren en färdjournal för mer än åtta timmar långa kommersiella djurtransporter utanför landets gränser. Enligt propositionen ska det med stöd av den nationella lagstiftningen i fortsättningen krävas en färdjournal också vid långa transporter av pälsdjur och renar utanför landets gränser, fastän förordningen inte förutsätter det i fråga om de här djuren. Utskottet välkomnar förslaget eftersom skyldigheten att utarbeta färdjournaler förbättrar myndigheternas möjligheter att övervaka långa transporter av renar och pälsdjur.

I färdjournalen planeras alla etapper som en genomtänkt helhet och med hänsyn till hur djuren mår. När transportören lägger upp färdjournalen ska han eller hon på förhand planera och dokumentera hela den resa djuren kommer att åka, från avgångsplatsen till bestämmelseorten. Att färdjournaler i första hand ska övervakas av regionförvaltningsverken förtydligar situationen jämfört med nuläget och förbättrar övervakningen av planeringen av transportsträckor och kontrollerna i efterskott. I fråga om renar bedöms och godkänns färdjournaler av regionförvaltningsverket i Lappland.

Sakkunniga har lyft fram att långa transporter av renar och pälsdjur till länder utanför EU inte kan anses önskvärda med tanke på djurens välbefinnande. Utförsel av djur från Finland är dock inte tillståndspliktig verksamhet och inbegriper inte någon ändamålsenlighetsprövning. Reglerna för internationell handel möjliggör inte exportförbud utan tillräcklig grund. Med stöd av transportlagstiftningen kan en grund för att förbjuda export eventuellt vara att djurens välbefinnande allvarligt äventyras under transporten. Utskottet betonar att man med hjälp av den föreslagna färdjournalen och den anknytande kontrollen kommer att få mer information om djurens välbefinnande under transporten och eventuella problem i samband med den. Utifrån denna information bör lagstiftningen vid behov vidareutvecklas.

DETALJMOTIVERING

Lagen om ändring av lagen om transport av djur

7 kap. Tillsyn

33§. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I 2 punkten föreslås bestämmelser om utlämnande av sekretessbelagd information till behöriga myndigheter, auktoriserade inspektörer och Skatteförvaltningen för utförande av uppgifter som dessa enligt lag ska sköta. Eftersom det också i 30 § föreslås bestämmelser om tillsynsmyndigheternas och auktoriserade inspektörers rätt att få information trots sekretessbestämmelserna, överlappar den föreslagna 2 punkten i sak delvis bestämmelsen i fråga. Utskottet föreslår att 33 § 2 punkten ändras så att omnämnandena av tillsynsmyndigheten och den auktoriserade inspektören stryks i bestämmelsen om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. Utskottet anser dock att det är ytterst viktigt att uppgifter kan lämnas ut till Skatteförvaltningen. På så sätt får myndigheterna bättre möjligheter att ingripa mot exempelvis oetiska valpfabriker. Utskottet föreslår således att bestämmelsen preciseras så att den endast gäller uppgifter som lämnas ut till Skatteförvaltningen.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 25/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transport av djur (1429/2006) 2 och 3 §, 4 § 7 och 8 punkten, 10 §, 21 § 2 mom., 23—25 §, 27—30 §, inledande stycket till 33 §, 33 § 2 punkten samt 37, 38, 44, 46 och 47 §,

av dem 2 och 28 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1280/2019, 4 § 7 och 8 punkten samt 24 och 27 § sådana de lyder i lag 1280/2019, 21 § 2 mom., 25, 29 och 38 § sådana de lyder i lag 1501/2009, inledande stycket till 33 § sådant det lyder i lag 689/2018, 33 § 2 punkten sådan den lyder i lag 844/2018, 46 § sådan den lyder i lag 973/2015 och 47 § sådan den lyder i lag 768/2009, samt *fogas till* 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1280/2019, nya 9 och 10 punkter, till lagen en ny 21 a §, till 26 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 27 a och 27 b §, till 41 § nya 3 och 4 mom. och till lagen en ny 46 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på transport av levande ryggradsdjur och i tillämpliga delar på levande ryggradslösa djur.

Denna lag innehåller också bestämmelser om verkställigheten av rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97, nedan *djurtransportförordningen*.

Bestämmelser om tillämpning av djurtransportförordningen på sådan transport av ryggradsdjur som sker i samband med ekonomisk verksamhet finns i artikel 1 i djurtransportförordningen, bestämmelser om allmänna villkor för transport av djur finns i artikel 3 i den förordningen och bestämmelser om tekniska föreskrifter som ska iakttas vid transport av djur finns i bilaga I till den förordningen.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

Denna lag innehåller också kompletterande bestämmelser om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll), nedan *kontrollförordningen*, på sådan offentlig kontroll som utförs för att vid djurtransporter verifiera efterlevnaden av de djurskyddskrav som fastställts i bestämmelser som avses i artikel 1.2 f i den förordningen, om inte annat anges någon annanstans i lag.

Vad som i 2—4 kap. i denna lag föreskrivs om allmänna förutsättningar för transporter, transportmedel samt ilastning och urlastning av djur tillämpas endast på transporter i samband med icke-kommersiell verksamhet.

3 §

Förhållande till vissa författningar

Utöver vad som föreskrivs i denna lag ska djurskyddslagen (247/1996) iakttas vid skötsel, behandling och hantering av djur som transporteras.

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av djurtransportförordningen i fråga om införsel i Europeiska unionen finns i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019).

Bestämmelser om vad som ska iakttas vid transport av djur för förhindrande av att djursjukdomar sprids finns i lagen om djursjukdomar (76/2021).

4 §

Definitioner

I denna lag avses med:

7) *tillsynsmyndighet* Livsmedelsverket, regionförvaltningsverket, Tullen, kommunalveterinären och polisen,

8) *utförselsställe* ett sådant utförselställe som avses i artikel 3.39 i kontrollförordningen,

9) *transport i samband med icke-kommersiell verksamhet* sådan transport av djur som inte inbegriper direkt utbyte av pengar, varor eller tjänster och som varken direkt eller indirekt syftar till vinst,

10) *färdjournal* dokument som avses i bilaga II till djurtransportförordningen.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

10 §

Märkning som anger djur

Ett sådant i Finland registrerat färdmedel för transport på landsväg som används för transport av hästar eller motsvarande, stora djur ska vara försett med märkningen DJURTRANSPORT eller motsvarande finskspråkig märkning. En transportbehållare av vars yttre det inte framgår att den innehåller djur ska ha en märkning som anger djur. Märkningen ska vara tydlig och lätt att observera.

21 §

Kompetensbevis för förare och skötare på vägfordon

Kompetensbevisen beviljas av regionförvaltningsverket. Bestämmelser om beviljande av kompetensbevis finns i artikel 17.2 i djurtransportförordningen.

21 a §

Anordnare av utbildning och prov som krävs enligt djurtransportförordningen

Den utbildning som avses i bilaga IV till djurtransportförordningen kan ges och de prov som krävs för kompetensbevis anordnas av utbildningsanordnare som har i lagen om yrkesutbildning (531/2017), av undervisnings- och kulturministeriet beviljat tillstånd att ordna examina och utbildning för sådan examen som påvisar den kompetens som krävs för kompetensbevis enligt djurtransportförordningen. Utbildningen i fråga kan ges och prov anordnas också av i yrkeshögskolelagen (932/2014) avsedda yrkeshögskolor.

23 §

Jord- och skogsbruksministeriet

Jord- och skogsbruksministeriet sörjer för den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av djurtransportförordningen, kontrollförordningen och denna lag.

24 §

Livsmedelsverket

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag om Livsmedelsverkets uppgifter, ska verket

1) i egenskap av centralförvaltningsmyndighet planera, leda och övervaka verkställigheten och efterlevnaden av djurtransportförordningen, kontrollförordningen och denna lag,

2) sörja för samordnandet av det samarbete och de kontakter med kommissionen och övriga medlemsstater som avses i artikel 4.2 b i kontrollförordningen,

Betänkande JsUB 10/2021 rd

- 3) verka som förbindelseorgan som avses i artikel 103 i kontrollförordningen,
- 4) utse utförselsställen,
- 5) utöva tillsyn över efterlevnaden av djurtransportförordningen och denna lag vid gränskontrollstationer och utförselsställen,
- 6) sörja för tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av djurtransportförordningen och denna lag på sådana slakteriområden som avses i livsmedelslagen (23/2006); bestämmelser om tillsynen över renslakterier finns i 25 § 4 mom.

Livsmedelsverket ansvarar dessutom för skötseln av de uppgifter som enligt Europeiska unionens lagstiftning om transport av djur ska skötas av den behöriga myndigheten, såvida uppgiften inte i lag har överförts till en annan myndighet.

25 §

Regionförvaltningsverket

Regionförvaltningsverket sörjer för verkställigheten av och tillsynen över efterlevnaden av djurtransportförordningen, kontrollförordningen och denna lag inom sitt verksamhetsområde.

Regionförvaltningsverket är den behöriga myndighet som ska inspektera i artikel 20 i djurtransportförordningen avsedda fartyg för djurtransport och den behöriga myndighet som avses i kontrollstationsförordningen.

Regionförvaltningsverket är den behöriga myndigheten vid inspektion av färdjournaler och vid övriga åtgärder som vidtas före en lång transport eller efter transporten.

Lapplands regionförvaltningsverk ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av djurtransportförordningen och denna lag på renslakteriernas och med dem anknutna anläggningars områden.

26 §

Lokala myndigheter

Med avvikelse från vad som i 25 § 3 mom. föreskrivs om inspektion av färdjournaler och övriga åtgärder som genomförs före långa transporter, får kommunalläkaren inom sitt verksamhetsområde utföra inspektioner av färdjournaler och vidta övriga åtgärder som gäller färdjournalerna för sådana transporter som återkommande görs till samma destination av samma aktör. Regionförvaltningsverket kan dessutom i enskilda fall beordra kommunalveterinären att utföra inspektioner och vidta övriga åtgärder som gäller färdjournalerna.

27 §

Tullen

Tullen utövar vid sidan av Livsmedelsverket, regionförvaltningsverket och kommunalveterinären tillsyn över efterlevnaden av djurtransportförordningen och denna lag när djur transporteras mellan medlemsstater i Europeiska unionen eller från Finland till tredjeländer.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

27 a §

Auktoriserade inspektörer

Livsmedelsverket får för viss tid ge en fysisk person rätt att i egenskap av auktoriserad inspektör utföra inspektioner i stället för tillsynsmyndigheten i anknytning till offentlig kontroll av djurtransporter. Bestämmelserna om villkor för delegering av vissa uppgifter finns i artikel 30 i kontrollförordningen. Bestämmelserna om vilka skyldigheter de fysiska personer som har delegerats uppgifter och behöriga myndigheter har finns i artikel 32 och 33 i kontrollförordningen. Auktoriserade inspektörer har för utförande av sin uppgift inte rätt att få tillträde till utrymmen som används för boende av permanent natur.

Auktoriserade inspektörer utför sitt uppdrag under Livsmedelsverkets tillsyn. Eventuella administrativa beslut med anledning av kontrollerna fattas av Livsmedelsverket.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på auktoriserade inspektörer när de utför uppdrag i enlighet med denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Auktoriserade inspektörer ska lägga fram en skriftlig auktorisering på begäran.

7 kap.

Tillsyn

27 b §

Kontrollplaner

Livsmedelsverket utarbetar en nationell kontrollplan för styrning och samordning av tillsynen över djurtransporter.

Regionförvaltningsverket utarbetar en årlig kontrollplan för tillsynen över djurtransporter inom sitt verksamhetsområde. Den nationella plan som Livsmedelsverket har utarbetat ska beaktas i den årliga kontrollplanen.

28 §

Inspektion och provtagning

Bestämmelser om offentlig kontroll av efterlevnaden av djurtransportförordningen och övriga offentliga åtgärder finns i artiklarna 9—15 i kontrollförordningen. Vad som i kontrollförordningen föreskrivs om myndigheters rätt att utföra kontroll gäller också auktoriserade inspektörer när dessa utför offentlig kontroll.

Om det i samband med transport i samband med icke-kommersiell verksamhet finns anledning att misstänka att djur transporteras i strid med 2—4 kap. i denna lag, har tillsynsmyndigheten rätt att verkställa inspektion. Polisen och Tullen får inspektera djurtransporter också utan misstanke. Densamma rätten har Livsmedelsverket på slakteriområden, gränsbevakningsstationer och utförselsställen och Lapplands regionförvaltningsverk på renslakteriområden.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

Den som utför inspektionen har rätt att vid inspektion enligt 2 mom. få tillträde till de utrymmen där djur transporteras eller hålls under transporten och att utan ersättning ta de prov som behövs för inspektionen. Vid inspektionen får djur och transportmedel samt foder, dryck, utrustning och redskap för djuren inspekteras.

Endast den behöriga tillsynsmyndigheten får utföra inspektion av utrymmen som används för boende av permanent natur. Inspektionen får göras endast om det är nödvändigt för utredningen av de omständigheter som inspektionen gäller. Med undantag för sådana inspektioner som utförs på transportmedel i direkt anknytning till införsel till Finlands tullområde eller ett därtill hörande särskilt skatteområde eller utförsel från detta område, får inspektion av utrymmen som används för boende av permanent natur endast utföras om det finns misstanke om att aktören eller någon annan som omfattas av kraven på transport av djur har gjort sig skyldig till ett brott som kan leda till fängelsestraff.

Livsmedelsverket får beordra regionförvaltningsverket att utföra en kontroll eller kontroller för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om transport av djur eller för att uppfylla för Finland förpliktande internationella avtal eller när Europeiska unionens lagstiftning förutsätter detta. Regionförvaltningsverket får fatta beslut om motsvarande kontroller också inom ramen för sin tillsyn eller beordra tjänsteveterinärer att inspektera djurtransporter.

29 §

Inspektionsförfarande och hörande av part

Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas. Om kontrollförfordningen tillämpas på inspektionen, ska dock kontrollförfordningen iakttas i första hand.

Bestämmelserna om hörande av part finns i 34 § i förvaltningslagen. Innan ett beslut enligt 37 § 2 mom. i denna lag fattas ska ägaren eller innehavaren ges tillfälle att bli hörd endast om personen kan anträffas omedelbart.

30 §

Rätt att få upplysningar

För utförande av sådan offentlig kontroll av transport som avses i 28 § 1 mom. har den behöriga tillsynsmyndigheten och auktoriserade inspektören trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få nödvändiga uppgifter av statliga och kommunala myndigheter och de aktörer som avses i artikel 3.29 i kontrollförfordningen.

För utförande av sådan offentlig kontroll av transport som avses i 28 § 2 mom. har den behöriga tillsynsmyndigheten rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få nödvändiga uppgifter av statliga och kommunala myndigheter samt av den person som transporterar djuren.

33 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får en tillsynsmyndighet lämna ut sådana nödvändiga uppgifter om en enskilds eller en

Betänkande JsUB 10/2021 rd

sammanslutnings företagshemlighet eller ekonomiska ställning eller en enskilds personliga förhållanden som myndigheten tagit del av vid utförandet av uppdrag enligt denna lag

2) till ~~den behöriga tillsynsmyndigheten, auktoriserade inspektören och~~ Skatteförvaltningen för de uppgifter som föreskrivs i 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010), samt

37 §

Förbud, ålägganden och andra administrativa åtgärder

Tillsynsmyndigheten får förbjuda en person som inte följer djurtransportförordningen, kontrollförordningen eller denna lag att fortsätta med eller upprepa sin överträdelse av bestämmelserna eller ålägga personen att inom en angiven tid som är tillräckligt lång med hänsyn till sakens natur uppfylla sin skyldighet.

Om det behövs av djurskyddsskäl, får tillsynsmyndigheten bestämma att djuren omedelbart sänds tillbaka till avgångsplatsen närmaste vägen eller transporteras till bestämmelseorten närmaste vägen eller att transportmedlet repareras provisoriskt för att undvika risk för omedelbar skada för djuren. Tillsynsmyndigheten får avliva ett djur, om det är i ett sådant tillstånd att det är uppenbart grymt mot djuret att hålla det vid liv.

Bestämmelser om återkallande av transportörens tillstånd eller intyget om godkännande av transportmedlet i fråga finns i artikel 26.4 c och bestämmelserna om återkallande av en förare eller skötares kompetensbevis finns i artikel 26.5 i djurtransportförordningen. Efter den övergångsperiod som avses i artikel 154.2 i kontrollförordningen ingår bestämmelserna om återkallande i artikel 138.2 j i kontrollförordningen. På återkallande av ett tillstånd för transport av djur och intyg om godkännande av transportmedel tillämpas också 17 § 2 mom., 19 § 2 mom. och 20 § 2 mom. i denna lag.

38 §

Vite och tvångsutförande

Livsmedelsverket, regionförvaltningsverket och Tullen kan förena i 37 § avsedda ålägganden och förbud med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om tvångsutförande och tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

41 §

Avvikelser från tillämpningen av djurtransportförordningen och vissa bestämmelser som kompletterar den

En sådan organisatör eller transportör som avses i artikel 2 q i djurtransportförordningen ska upprätta en färdjournal över långa transporter av renar och pälsdjur om bestämmelseorten är ut-

Betänkande JsUB 10/2021 rd

anför Finland. I övrigt tillämpas bestämmelserna i djurtransportförordningen och kontrollförordningen på färdjournalen och på tillsynen över den.

Bestämmelser om vilka djur som inte ska anses vara i skick för transport finns i kapitel 1 punkt 2 i bilaga I till djurtransportförordningen. Närmare bestämmelser om kraven på när djur som avses i led d i den punkten är i skick för transport får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

44 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som statliga myndigheter och auktoriserade inspektörer får ta ut för utförd inspektion med stöd i denna lag eller Europeiska unionens lagstiftning finns i kontrollförordningen. Därtill tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) om inte något annat föreskrivs i kontrollförordningen.

Regionförvaltningsverket påför och tar ut avgifter till staten för de prestationer som kommunalveterinärerna utför enligt Europeiska unionens lagstiftning och denna lag. Bestämmelser om storleken på de avgifter som tas ut utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet med beaktande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om de allmänna grunderna för när prestationer ska vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek samt övriga grunder. Bestämmelser om förfarandet för fakturering av avgifter för kommunalveterinärernas prestationer utfärdas också genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

46 §

Sökande av ändring

Omprövning får begäras av beslut om beviljande av i 17 § 1 mom. avsett tillstånd att transportera djur, beviljande av i 19 § 2 mom. och 20 § 2 mom. avsett intyg för godkännande, beviljande av i 21 § 2 mom. avsett kompetensbevis samt beviljande av i 22 § 2 mom. avsett godkännande av kontrollstation. Bestämmelser om omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

På sökande av ändring i kommunalveterinärens beslut tillämpas vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Bestämmelser om sökande av ändring i Tullens beslut finns i Tullagen (304/2016).

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om föreläggande och utdömande av vite samt beslut om föreläggande av hot om tvångsutförande och verkställighet av tvångsutförande finns i viteslagen.

Besvär som gäller djurens välmående ska behandlas skyndsamt.

På sökande av ändring i en avgift som påförts av en statlig myndighet tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten.

Betänkande JsUB 10/2021 rd

46 a §

Skydd av den som anmäler en överträdelse

Om en anmälan till den behöriga tillsynsmyndigheten om ett verkligt eller misstänkt brott mot bestämmelser vars efterlevnad myndigheten utövar tillsyn över har inlämnats av en fysisk person, ska personens identitet hållas hemlig, om med beaktande av omständigheterna ett röjande av personens identitet kan bedömas orsaka personen skada.

47 §

Ersättning till kommunen

Bestämmelser om ersättning som av statens medel ska betalas till kommunen för en inspektion som kommunalveterinären verkställt med stöd av 19 § 1 mom. eller 28 § och för åtgärder som denne vidtagit med stöd av 26 § 2 mom. finns i 23 § i veterinärvårdslagen (765/2009).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 27.5.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent
vice ordförande Ritva Elomaa saf
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Satu Hassi gröna
medlem Mikko Lundén saf
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Anders Norrback sv
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Piritta Rantanen sd (delvis)
medlem Mikko Savola cent
medlem Jenna Simula saf
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.